

BIBLIOGRAPHIE BIBLIOGRAPHY

BOEKBESPREKING BIBLIOGRAFIA

Banque de données climatiques

par A.B. Ergo et B. de Halleux.

1981, 53 pages. Edité par l'Agence de Coopération Culturelle et Technique, 13 quai André Citroën, 75015 Paris, France.

L'Agence de Coopération Culturelle et Technique A.C.C.T. a édité la présentation générale de la banque de données climatiques mise sur pied par le Centre d'Informatique appliquée au Développement et à l'Agriculture Tropicale C.I.D.A.T., dont le siège se trouve au Musée Royal d'Afrique Centrale.

Les auteurs, qui font partie du C.I.D.A.T., ont mis au point une banque de données climatiques en mettant au service des analogies agrobioclimatiques les énormes possibilités de l'informatique. Chaque station climatique est identifiée géographiquement, et les fichiers reprennent les données relatives aux bilans thermique, hydrique, radiatif ainsi que les totaux, moyennes, formules parisyllabique et alphanumérique du climat.

L'expression parisyllabique des climats compte trois «mots». Le premier mot comprend le symbole de la température annuelle moyenne (a) auquel ont été ajoutés certains paramètres géographiques susceptibles de faire varier les températures mensuelles diurnes et nocturnes autour de cette température. Ce sont:

- la latitude qui influence la longueur du jour et le photopériodisme (b)
- l'hémisphère (c)
- le continentalisme (d) exprimé par la distance à la mer
- l'altitude (f)
- et certains conditions écologiques locales (e).

Le second mot, qui traduit le bilan radiatif est composé de symboles représentant le nombre d'heures d'insolation (g) et de ceux précisant le rayonnement global annuel (h).

Le troisième mot est une expression alphanumérique de la distribution annuelle des pluies. Il traduit l'allure du diagramme.

Exemple: YANGAMBI KM5 est codifié comme suit (premier «mot»)

C	H	U	<u>B</u>	<u>A</u>	<u>N</u>	<u>T</u>	<u>O</u>	<u>V</u>	<u>K</u>	<u>U</u>
a			b	c	d	e	f			

Des tableaux permettent de trouver les symboles pour la température moyenne, la latitude, l'éloignement de la mer, l'altitude, l'insolation, le rayonnement tandis que les pluies sont codifiées pour chaque mois.

Le programme informatique permet également de dresser des représentations graphiques des climats.

Le but principal de la publication de la banque de données climatiques est surtout de fournir aux bureaux d'étude, aux coopérants, aux chercheurs de terrain, des documents complets destinés essentiellement à leur éviter de très longues et très coûteuses recherches bibliographiques.

Pour tous renseignements, s'adresser:

C.I.D.A.T.

c/o Musée Royal d'Afrique Centrale

13, chaussée de Louvain

B-1980 Tervuren, Belgique

Agriculture tropicale en milieu paysan africain

H. Dupriez et Ph. Deleener, 283 pages, innombrables photos noir et blanc, dessins, graphiques; 1983

Ed. Terres et Vie (13, rue L. Delvaux, B-1400 Nivelles, Belgique), Environnement Africain (ENDA, Dakar/Sénégal) et l'Harmattan (Paris/France).

L'ouvrage qui vient de paraître analyse les facteurs de l'agriculture paysanne africaine dans le contexte qui est le sien, ce qui est une originalité. Les auteurs partent en effet des habitudes traditionnelles et expliquent tout ce qu'il faut savoir pour comprendre pourquoi les productions sont bonnes ou mauvaises. Pleins d'expérience, ils savent que l'agriculture de type européen n'est pas souvent à sa place sous les tropiques, ils rappellent les avantages évidents des cultures associées, ils placent à toute occasion l'activité agricole dans le contexte trop souvent oublié de la vie sociale. Bien plus, c'est plus souvent à la femme qu'à l'homme que le texte s'adresse.

Le livre est présenté en 49 leçons regroupées en grands thèmes (milieu de vie, relations, les terroirs, les arbres, le sol et l'eau, les besoins des plantes, l'humus, les travaux, ...). Chaque notion nouvelle est expliquée, et de très nombreux dessins complètent les innombrables photographies, ce qui rend le texte aisément compréhensible.

L'ouvrage ne comporte pas la description des techniques culturales plante par plante.

Conçu apparemment pour un public rural africain, cet ouvrage répond d'une manière parfaite aux questions très souvent posées par des épouses de coopérants, par des médecins ou des infirmières et par bien d'autres personnes qui veulent comprendre l'agriculture ou cultivent un jardin sans avoir une formation agronomique. J. Hardouin

Belgische ontwikkelingshulp

Het globale volume van de Belgische ontwikkelingshulp in 1981, berekend volgens de criteria van de Kommissie voor Ontwikkelingshulp (DAC) van de OESO, bedroeg 2 829 miljoen dollar (= 105 081 miljoen frank), d.i. 2,93 procent van het Bruto Nationaal Produkt (BNP) :

	in miljoen U.S. \$	in miljoen B.F.	in % van het totaal
Openbare sektor	644,6	23 939,2	22,8
O.D.A.	574,5	21 337,1	20,3
andere inbrengen	70,1	2 602,1	2,5
Privé sektor	2 185,3	81 142,4	77,2
privé inbrengen	2 148,0	79 757,4	75,9
giften van de NGO's	37,3	1 385,0	1,3
	2 829,9	105 081,6	100,0

Totale Overheidshulp

De overheidshulp (ODA) beliep 574,5 miljoen dollar (= 21 337 miljard frank) d.i. 0,59 procent van het BNP tegenover 0,50 procent in 1980. Deze vrij belangrijke stijging is hoofdzakelijk te wijten aan de verhoging van de uitgaven in de multilaterale sektor. Het percentage overheidshulp/BNP dat in 1981 werd verwezenlijkt en overeenstemt met dat van 1975 is het hoogste dat door België ooit bereikt werd. Deze tabel geeft de evolutie weer van de overheidshulp van 1977 tot 1981 in dollars, in Belgische frank en in percentage van het BNP.

Jaren	bedrag in milj. \$	bedrag in B.F.	% BNP
1977	371,0	13 296	0,46
1978	536,1	16 839	0,55
1979	630,8	18 493	0,56
1980	594,8	17 395	0,50
1981	574,5	21 337	0,59

De multilaterale Overheidshulp

De totale multilaterale overheidshulp bedroeg 205,6 miljoen dollar (= 7 631 miljoen frank) en ging in volgorde van belangrijkheid naar de diverse EG (45 procent), de Groep Wereldbank (26 procent), de instellingen van de Verenigde Naties (23 procent), Regionale Banken en Fondsen (5 procent) en andere multilaterale organismen (1 procent).

België is lid van ontwikkelingsbanken op wereldniveau (Aziatische en Interamerikaanse banken, Afrikaanse Fonds en Afrikaanse Bank).

De aanbeveling van de Kommissie Pearson op het einde van de jaren zestig, die ervan uitging dat men proportioneel 20 procent multilaterale hulp zou verlenen, werd door België konkreet nageleefd door een gemiddeld percentage van 25,4 procent tijdens de periode van 1970 tot 1974. Sindsdien is dit percentage blijven stijgen en bereikte het 35 procent in 1981.

De bilaterale overheidshulp

De bilaterale overheidshulp in 1981 bedroeg 368,9 miljoen dollar d.i. 13 706 miljoen frank. De samenstelling uitgedrukt in percentages ziet er als volgt uit:

	1977	1978	1979	1980	1981
1. Giften	84,4	90,1	78,5	78,1	80,3
Projekten	18,1	21,0	26,0	23,8	25,0
Techn. Bijstand	68,6	68,0	63,2	63,5	62,8
Voedselhulp	2,5	1,9	3,2	1,5	1,9
Noodhulp	1,4	1,6	1,7	2,0	0,8
Adm. onkosten	—	—	—	4,0	4,2
Varia	9,4	7,5	5,9	5,2	5,3
2. Leningen	15,6	9,9	21,5	21,9	19,7

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel is de technische bijstand veruit de voornaamste vorm van tussenkomst. Hij bestaat hoofdzakelijk uit personeelshulp (experts, vrijwilligers) ten belope van 71 procent en vormingshulp (studiebeurzen, stages) ten belope van 21 procent.

Wat de projecten betreft, onderscheidt men de A.B.O.S.-projecten (74 procent) en deze die door het A.B.O.S. en de niet-gouvernementele organisaties medegefincierd worden (26 procent).

In 1981 verhoogden de uitgegeven bedragen met 12 procent voor de projecten en met 9 procent voor de medegefincierde projecten in de volgende sektoren uitgevoerd:

- Landbouw = 24 procent
- Onderwijs = 23,8 procent
- Openbare diensten = 16,3 procent
- Gezondheidszorg = 13,8 procent.

Geografische spreiding

Afrika ten zuiden van de Sahara blijft de bevorrechte partner met ongeveer 62,5 procent van de totale bilaterale hulp zowel op het gebied van de giften als van de technische bijstand.

In 1981 hebben 24 van de 31 minst ontwikkelde landen Belgische hulp ontvangen of in het totaal 85,12 miljoen dollar d.i. 23 procent van de bilaterale overheidshulp. Deze hulp bestaat vrijwel volledig uit giften. Ook de overgrote meerderheid van de voedselhulp is bestemd voor de armste landen.

België heeft met 21 landen een algemene samenwerkingsovereenkomst gesloten. Zevenig procent van de bilaterale overheidshulp gaat naar die landen.

Nieuwe fondsen

Het Parlement heeft in augustus 1981 een wet goedgekeurd m.b.t. de oprichting van een Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking en een Fonds voor leningen aan Vreemde Staten.

Het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking is bestemd om de bilaterale samenwerking te financieren. Dit Fonds moet het mogelijk maken kredieten voor de bilaterale samenwerking op een soepeler wijze te beheren. Wat het Fonds voor Leningen aan Vreemde Staten betreft, dit is een boekhoudkundig Fonds dat een duidelijker overzicht zal bieden over de verschillende financiële verrichtingen op het vlak van Staatsleningen.

Medefinanciering

Dank zij de inbreng van het A.B.O.S. en van staatsleningen werden vier operaties van de zgn. trilaterale samenwerking uitgewerkt met Arabische en OPEC-financieringsagentschappen voor ontwikkelingssamenwerking:

- het nieuwe vliegveld van Kigali in Rwanda;
- een herbebossingsprojekt in Burundi;
- de bouw van een onderhouds- en herstellingswerkplaats voor lokomotieven in Dacca in Bangadesj;
- de pedagogische school van Niamey in Niger.

België heeft met de EEG de verbintenis aangegaan om het irrigatieproject van Huay Mong in Thailand te medefinancieren. Idem in Peru voor het herbebossingsprojekt van Cajamarca.

Landbouw en voedselhulp

De landbouwsektor vertegenwoordigt 21,3 procent (4 553,3 miljoen frank) van het totaal van de Belgische overheidshulp en bijna 32 procent (1 004,2 miljoen frank) van de totale bijdragen van het A.B.O.S. aan internationale organisaties.

Bron: Dimensie-3, informatieblad van de A.B.O.S., 1983, 2.